

Dansk: Færdigheds- og vidensmål (efter 9. klassetrin)

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål											
			Finde tekst		Forberedelse		Afkodning		Sprogforståelse		Tekstforståelse		Sammenhæng	
Læsning	Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst	1.	Eleven kan kildekritisk vurdere bruger- og ekspertproduceret indhold	Eleven har viden om afsenderforhold og genrer på internettet	Eleven kan vurdere tekstens afsender og målgruppe	Eleven har viden om afsenderforhold og målgruppe	Eleven kan variere læsehastighed bevidst efter læseformål og ordkendskab i teksten	Eleven har viden om sammenhæng mellem ordgenkendelse og læsehastighed	Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler	Eleven har viden om sproglige virkemidler	Eleven kan sammenfatte informationer fra forskellige elementer i teksten	Eleven har viden om tekstelementers opbygning og funktion	Eleven kan sætte tekster ind i sammenhæng	Eleven har viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst
		2.	Eleven kan planlægge og gennemføre faser i informationssøgning	Eleven har viden om faser i informationssøgning	Eleven kan skaffe sig overblik over multimodale teksters opbygning	Eleven har viden om genretæk og multimodalitet	Eleven kan læse komplekse danske og lånte ord hurtigt og sikkert	Eleven har viden om morfemer i låneord	Eleven kan vurdere betydningen af ord og begreber i relation til tekstens oprindelse	Eleven har viden om sociolekter og formelt sprog	Eleven kan sammenfatte informationer fra flere tekster	Eleven har viden om metoder til sammenstilling af informationer fra flere tekster	Eleven kan diskutere mulige udfald af situationer beskrevet i tekster	Eleven har viden om metoder til opstilling af scenarier
		3.	Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning	Eleven har viden om kildekritisk søgning	Eleven kan afgøre, hvordan en tekst skal læses	Eleven har viden om förlæsestrategier	Eleven kan læse komplekse tekster hurtigt og sikkert	Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i alle tekster	Eleven kan anvende ord og udtryks betydning til at forstå komplekse tekster	Eleven har viden om ordvalgets betydning for budskabet	Eleven kan forstå komplekse tekster	Eleven har viden om metoder til vurdering af teksters formål og perspektiv	Eleven kan kritisk vurdere teksters udsagn på baggrund af kontekst	Eleven har viden om metoder til systematisk undersøgelse af tekster
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation		Planlægning		Forberedelse		Fremstilling		Respons		Korrektur *		Præsentation og evaluering	
		1.	Eleven kan selvstændigt formulere en afgrænset opgave	Eleven har viden om opgave- og problemformulering	Eleven kan indsamle oplysninger og disponere indholdet	Eleven har viden om spørgeteknikker og observationsmetoder	Eleven kan udarbejde opinions- og ekspressive tekster	Eleven har viden om argumenterende og reflekterende fremstillingsformer	Eleven kan respondere på forskellige fremstillingsformer	Eleven har viden om fremstillingsformer	Eleven kan registrere og korrigerer egne og andres fejl	Eleven har viden om sproglig korrekthed	Eleven kan layoute tekster, så det fremmer kommunikationen	Eleven har viden om formidlingsformer
		2.	Eleven kan organisere samarbejde om fremstilling	Eleven har viden om produktionsplanlægning, roller, faser, ressourcer, opgavetyper og deadlines	Eleven kan forberede større multimodale produktioner	Eleven har viden om research, optagelse og skitser	Eleven kan fremstille større multimodale produktioner	Eleven har viden om virkemidler, grafisk design og efterproduktion	Eleven kan respondere på sproglig stil	Eleven har viden om sproglig stil	Eleven kan korrigerer teksters layout	Eleven har viden om metoder til layout af forskellige genrer	Eleven kan lancere større multimodale produktioner	Eleven har viden om PR og lancering
	3.	Eleven kan tilrettelægge proces fra ide til færdigt produkt	Eleven har viden om komplekse fremstillingsprocesser	Eleven kan disponere og layoute stof så det fremmer hensigten med produktet	Eleven har viden om målrettede dispositions- og formidlingsmetoder	Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter	Eleven har viden om varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper	Eleven kan respondere på forholdet mellem produktion og genre	Eleven har viden om genretæk	Eleven kan fremstille tekster med korrekt grammatik og layout	Eleven har viden om korrekt grammatik, stavning, tegnsætning og layout	Eleven kan opstille mål for nye fremstillingsprocesser	Eleven har viden om evalueringsmetoder	
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster		Oplevelse og indlevelse		Undersøgelse		Fortolkning		Vurdering		Perspektivering			
		1.	Eleven kan formulere egne oplevelser og sansninger i æstetisk sprog	Eleven har viden om æstetisk sprogbrug	Eleven kan undersøge samspillet mellem genrer, sprog, indhold og virkelighed	Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller	Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster	Eleven har viden om identitetsfremstillinger	Eleven kan vurdere teksters form	Eleven har viden om vurderingskriterier vedrørende form	Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger		
		2.	Eleven kan følge forløb og komposition i komplekse tekster	Eleven har viden om komplekse fortællestrukturer og kompositioner	Eleven kan undersøge teksters flertydighed	Eleven har viden om fortællerpåidelighed og betydningslag i teksten	Eleven kan foretage flertydige fortolkninger	Eleven har viden om metoder til fortolkning	Eleven kan diskutere forskellige fortolkninger af en tekst	Eleven har viden om forskellige læserpositioner	Eleven kan sætte tekster i perspektiv til litterær og kulturel tradition og udvikling gennem litteraturhistorisk læsning og Dansk litteraturskanon	Eleven har viden om kulturelle og litterære perioder og Dansk litteraturskanon		
	3.	Eleven kan reflekteret indleve sig i tekstens univers som grundlag for fortolkning	Eleven har viden om fortolkningsorienterede læsestrategier	Eleven kan gennemføre en målrettet analyse af en tekst	Eleven har viden om analysemetoder og forståelsesstrategier	Eleven kan diskutere bud på et eller flere samlede udsagn på baggrund af undersøgelsen	Eleven har viden om metoder til sammenstilling af undersøgelsens elementer	Eleven kan vurdere teksters udsagn og kvalitet	Eleven har viden om vurderingsmetoder vedrørende teksters kvalitet	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver			
Kommunikation	Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer		Dialog		Krop og drama		It og kommunikation		Sprog og kultur		Sproglig bevidsthed			
		1.	Eleven kan argumentere og informere	Eleven har viden om argumentations- og informationsformer	Eleven kan bruge kroppen som udtryk	Eleven har viden om krop og identitet	Eleven kan diskutere etiske spørgsmål vedrørende kommunikation på internettet	Eleven har viden om kommunikationsetik	Eleven kan kommunikere med nordmænd og svenskere	Eleven har viden om norsk og svensk i letforståelig form	Eleven kan iagttage udtryk for holdninger i sprog	Eleven har viden om sproglig modalitet		
		2.	Eleven kan analysere samtaler	Eleven har viden om retoriske virkemidler, talehandlinger og positionering	Eleven kan bruge kropssprog og stemme tilpasset kommunikationssituationen	Eleven har viden om kropslige og retoriske virkemidler	Eleven kan vælge digitale teknologier i forhold til situationen	Eleven har viden om digitale teknologiers kommunikationsmuligheder	Eleven kan begå sig bevidst i sprogligt komplekse situationer	Eleven har viden om sproglige normer og omgangsformer i forskellige situationer	Eleven kan iagttage, hvordan vi danner forestillinger om verden med ord og sprog	Eleven har viden om nuancer i sproget og sprogets virkning		
	3.	Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog	Eleven har viden om demokratisk dialog	Eleven kan analysere eget og andres kropssprog	Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og kropssprog	Eleven kan diskutere betydningen af digitale kommunikationsteknologier for eget liv og fællesskab	Eleven har viden om sammenhængen mellem digitale teknologier og kommunikation	Eleven kan kommunikere aktivt i forskellige sproglige og kulturelle situationer i en globaliseret verden	Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og sprog	Eleven kan karakterisere og diskutere sprog i forskellige situationer	Eleven har viden om sprog og sprogbrug, sprogets variation og forskellige funktioner			